

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 11 kwietnia 2024 r.

Poz. 2189

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.73.2024.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 9 kwietnia 2024 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463, poz. 1688)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXIV/523/2024 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie*.

Uzasadnienie

W dniu 29 lutego 2024 r. Rada Gminy Kołobrzeg - na sesji zwołanej w oparciu o art. 20 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym - podjęła uchwałę Nr LXIV/523/2024 w sprawie likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 11 marca 2024 r.

Podstawę prawną do podjęcia ww. aktu stanowi art. 22 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej¹⁾ (dalej jako: ustawa), zgodnie z którym:

1. *W szczególnie uzasadnionych przypadkach organizator może zlikwidować instytucję kultury.*
2. *Organizator jest obowiązany na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o likwidacji instytucji kultury podać do publicznej wiadomości informację o zamiarze i przyczynach likwidacji.*
3. *W przypadku likwidacji instytucji kultury z powodu braku środków finansowych, celem informacji, o której mowa w ust. 2, powinno być, między innymi, stworzenie możliwości podjęcia działań do zgromadzenia tych środków, które umożliwią dalsze funkcjonowanie instytucji.*

Nie budzi zatem wątpliwości uprawnienie rady gminy do podjęcia przedmiotowej uchwały. Jednak, w ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Kołobrzeg podejmując ją naruszyła w stopniu istotnym powołany powyżej przepis art. 22 ustawy.

Na wstępie wskazać należy, że *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie* powstało na skutek podjęcia uchwały Nr LXII/521/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie*²⁾.

W trakcie trwania sesji nadzwyczajnej w dniu 29 lutego 2024 r., na której miała być procedowana uchwała w sprawie utworzenia samorządowej instytucji pod nazwą *Gminne Centrum Kultury w Zieleniewie* (na jej podstawie Centrum miałoby rozpocząć swoją działalność od dnia 1 maja 2024 r.) doszło do zmiany porządku obrad sesji poprzez wprowadzenie pod obrady projektu uchwały w sprawie likwidacji samorządowej instytucji

¹⁾ Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 87).

²⁾ Uchwała Nr LXII/521/2023 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 22 grudnia 2023 r. w sprawie utworzenia samorządowej instytucji kultury pod nazwą *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie* (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2023 r., poz. 443).

kultury pod nazwą *Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie*. Wprowadzona zmiana uzyskała bezwzględną większość głosów ustawowego składu Rady Gminy Kołobrzeg, w tym za niniejszą zmianą zagłosowali wszyscy radni – wnioskodawcy zwołania sesji nadzwyczajnej. Następnie Rada Gminy Kołobrzeg przegłosowała uchwałę Nr LXIV/523/2024, do której nie zostało sporządzone uzasadnienie faktyczne i prawne, co potwierdził Wójt Gminy Kołobrzeg w piśmie z dnia 28 marca 2024 r., znak: S.0300.1.2024, z którego nie wynika, by przed likwidacją Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie została przeprowadzona procedura określona w art. 22 ustawy.

Tymczasem, jak wynika z treści ww. regulacji i na co wskazuje orzecznictwo likwidacja instytucji kultury może nastąpić wyłącznie w „szczególnie uzasadnionych przypadkach”, co oznacza, że musi istnieć szczegółowe i przekonujące uzasadnienie rozstrzygnięcia, wskazujące na dobór kryteriów ewaluacyjnych, a „organizator zobligowany jest wskazać powody likwidacji instytucji kultury, przy czym oczywiste jest, że chodzi tutaj o zdarzenia i sytuacje wyjątkowe, nadzwyczajne, które uniemożliwiają dalsze funkcjonowanie instytucji kultury”³⁾. Poza tym, likwidacja instytucji kultury wymaga także przeprowadzenia procedury likwidacyjnej określonej w art. 22 cyt. ustawy, w której istotnym i wymaganym ustawowo elementem jest podanie przez organizatora do publicznej wiadomości informacji o zamiarze i przyczynach likwidacji instytucji kultury na 6 miesięcy przed wydaniem aktu o likwidacji i przyczynach likwidacji. W przypadku zaś likwidacji instytucji kultury z powodu braku środków finansowych, celem wskazanej wyżej informacji powinno być m.in. stworzenie możliwości podjęcia działań zmierzających do zgromadzenia tych środków, które umożliwią dalsze funkcjonowanie tej instytucji.

Jak podkreślono w orzecznictwie, powstanie osoby prawnej z chwilą wpisania jej do rejestru pociąga ten skutek, że nie można jej zlikwidować w innym trybie jak przewidzianym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej⁴⁾.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ww. ustawy *Instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora*. Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie zostało zarejestrowane w rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Gminę Kołobrzeg, co potwierdził Wójt Gminy Kołobrzeg w ww. piśmie, a zatem uzyskało osobowość prawną i mogło rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora. Likwidacja tej instytucji kultury wymagała zatem przeprowadzenia procedury likwidacyjnej określonej w art. 22 ustawy. Nie można było jej zatem zlikwidować w innym trybie, jak przewidzianym w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostaje okoliczność, że Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie nie rozpoczęło działalności, nie funkcjonuje i nie realizuje zadań przewidzianych w jej Statucie. Ustawodawca nie przewidział bowiem innej procedury likwidacyjnej, w tym odnoszącej się do przedmiotowej sprawy.

Zatem, stwierdzić należy, że skuteczne zniesienie Gminnego Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie obwarowane było spełnieniem ustawowych przesłanek przewidzianych w art. 22 ustawy, czego Rada Gminy Kołobrzeg nie dopełniła.

Niezależnie od powyższego trzeba dodatkowo zaznaczyć, że projekty aktów o zamiarze likwidacji instytucji kultury albo projekty aktów o likwidacji instytucji kultury wymagają zaopiniowania przez odpowiednie władze statutowe organizacji związkowej reprezentatywnej w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o związkach zawodowych⁵⁾ (tak w wyroku NSA z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt II OSK 45/12.).

Mając na względzie przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXIV/523/2024 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie *likwidacji samorządowej instytucji kultury pod nazwą Gminne Centrum Kultury i Promocji w Zieleniewie*, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

³⁾ Wyrok NSA z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt II OSK 45/12.

⁴⁾ Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt II SA/Rz 275/10.

⁵⁾ Ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 854)

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski